

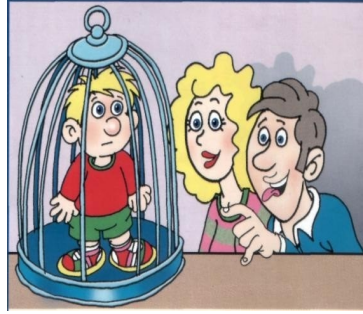

AŞIRI KORUYUCU EBEVEYN TUTUMU

Aşırı Koruyucu Aile Türüne Sahip Ebeveyn Nasıl Bir Ebeveyndir?

- Aşırı koruyucu ebeveynler, çocuklarını genellikle tehlikede hissederek ve endişelenirler. Tehlike gelecek diye onu sürekli uyandır ve sürekli onu kontrol etmeye çalışır.
- Çocuk üzülür diye onu olumsuz duygulardan mümkün olduğu kadar korumaya çalışır. Bu durumda çocuğu üzüntüden koruduğu zaman çocuk, olumsuz duyguları yönetmeyi öğrenemez. Bu noktada da çocuk doğal olarak kendini savunamayacağını, güçsüz olduğunu düşünür. Herhangi bir sebepten dolayı çocuk üzülürse üzüntüsünü de yaşamasına izin vermez. Hemen onu neşelendirmeye ya da rahatlatmaya çalışır. Bu durum oldukça tehlikelidir. Çünkü her duygu yaşanmalıdır. Ebeveynler çocuklara duyguyu yönetmeyi öğretmelidir.

Anne Baba Neden Çocuğuna Çok Fazla Müdahale Eder?

- Anne babanın, hayata ve problemlere karşı kendi baş edebilme becerilerine güvenmeme.
- Mükemmeliyetçi insanlar hayata karşı daha kaygılı olurlar. Dolayısıyla mükemmeliyetçi tutum aşırı müdahaleye sebep olur.
- Geçmişte tek başına var olmasına izin verilmeyen bireyler kendilerini olumsuzluklarla baş etme konusunda güçsüz hissederek. Dolayısıyla anne babanın geçmiş yaşantıları ebeveyn tutumunu etkiler.

YENİMAHALLE RAM REHBERLİK HİZMETLERİ BİRİMİ AJANDASI

Konu Başlıkları:

- ☉ Aşırı koruyucu/müdahaleci ebeveyn türüne sebep anne baba nasıl bir anne babadır?
- ☉ Anne baba neden çocuğuna çok fazla müdahale eder?
- ☉ Helikopter ebeveynlik nedir?
- ☉ Helikopter ebeveynlik çocuğu nasıl etkiler?
- ☉ Aşırı koruyucu ebeveynler iyileştirici olarak neler yapabilirler?

- Çocuklarını kendilerinden farklı bireyler olarak kabul etmeyen ebeveynler koruyucu davranabilirler.
- Mükemmel ebeveyn olma gayretindeki anne babalar çocuklarına da mükemmel olmaları için müdahale edebilirler.

Aşırı Müdahaleci/Koruyucu Ebeveyn Özellikleri

- Aşırı koruyucu anne ve babalar genellikle mükemmellikçi olma eğiliminde olur. Çünkü çocuk eğer her şeyi mükemmel yaparsa anne baba bunu kendi başarısı olarak görür. Çocuğu üzülünce, hata yapınca da genellikle bunu kendi hatası olarak görür.
- Genellikle bu anne babalar çocuğunu sürekli bir şeylerle meşgul etmeye çalışır. Çocuk sürekli bir şeylerle meşgul olursa çocuğunun hayatta başarılı olma ihtimalini arttırdığını düşünürler. Bu tür anne babaların çocukları genellikle çok yoğun ve meşgul bir hayat yaşar.
- Aşırı koruyucu anne baba çocuğunun doğasına, kapasitesine, kararlarına güvenmediği için hayata dair çoğu kararları kendisi verir. Çünkü çocuğunun henüz o kapasiteye sahip olduğunu düşünmez.
- Anne baba çocuk adına karar verdiği için çocuk karar verme becerilerini geliştiremez. Bu durumda da çocuk güçsüzlük ve yetersizlikle büyür.

"Anne babalık, kendisine bağımlı olarak dünyaya gelen çocuğun bağımlılığını azaltıp, kendi kendine yetebilen bir birey olmasını sağlamaktır."

Helikopter Ebeveynlik Nedir?

- ⇒ Helikopter ebeveynler çocuğu üzülmeyin diye olumsuz duyguları yaşatmamaya çalışır. Başarısızlık ve hayal kırıklığı gibi durumlardan çocuğu sürekli korur. Çocuğun sorumluluklarını üstlenir ve karşısına çıkan ya da çıkma ihtimali olan sorunları onun yerine çözmeye çalışır. Temelinde “ideal çocuk yetiştirme isteği” olabilir.

Helikopter Ebeveynlik İlerleyen yıllarda çocukları nasıl etkiler?

- ⇒ Bu tutumu sergileyen ailelerde yetişen çocuklarda özgüvensiz, tek başına hareket edemeyen, sosyalleşemeyen, risk almaktan kaçınan, zor durumda kaldıklarında kendi hatalarını başkalarının üstüne atan çocuklara rastlanır. Çocuk kendisini bir gruba kabul ettirmek için toplum dışı ve isyankar davranışlara başvurabilir.(Kaya, 1997: 200).
- ⇒ Schiffrin ve Liss bu soruyu yanıtlamak için 192 üniversite öğrencisi ve anneleri ile bir araştırma yapıyor. Öğrenciler ve anneler helikopter ebeveynlik davranışlarını değerlendirmek için anketler dolduruyor. Ardından öğrencilerin akademik başarı hedefleri ve mükemmeliyetçilik düzeylerine bakılıyor.
- ⇒ Araştırmaya göre; helikopter ebeveynlik (baskı, kontrol, sürekli endişe, yüksek beklenti) öğrencilerin akademik motivasyonlarını düşürüyor. Öğrenme sürecindeki çabadan çok sonuca odaklanmalarına sebep oluyor. Herhangi bir problemle karşılaştıklarında çevrelerinde birine ihtiyaç duyuyorlar (tıpkı çocukluğundaki gibi tüm engelleri kaldıran bir ebeveyn). Başarısız olduklarında ise bunu tolere edemiyorlar. Kendilerini güçsüz ve yetersiz görüyorlar. Bu yetersizlikle baş edebilmek için de mükemmeliyetçi oluyorlar.

“Sağlıklı bir çocuk yetiştirmek sağlıklı bir birey olmaktan geçer.”

KAYNAKLAR:

- 1) Okumuş, V. (2018). Çocukların sosyal medya kullanımı ile ebeveyn tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayınlanmamış doktora tezi, Ticaret Üniversitesi, İstanbul.
- 2) Schiffrin, Holly H. And Liss, Miriam, "The Effects of Helicopter Parenting on Academic Motivation" (2017). Psychological Science.
- 3) Parentwiser

Psikolojik Danışman Aysu FENERCİ
Psikolojik Danışman Didem AKYOL ÖZDEMİR

Aşırı Koruyucu Ebeveyn İyileştirici Olarak Neler Yapabilirler?

- Ebeveynin çocuğundan sevgisini ve desteğini çekmeden başarısız olmasına izin vermesi çok önemlidir. Bu şekilde çocuk kendi başına problem çözmeyi öğrenebilir. Ebeveynine "bağımlı" değil, yalnızca "bağlı" hale gelebilir. Unutmalıyım ki başarısızlık bir gelişim fırsatıdır ve çocuk bu şekilde kendi kanatları ile uçmayı öğrenebilir.
- Ebeveynin aşırı koruyucu olma sebeplerini keşfetmesi gerekir.
- Ebeveynin çocuğunu kendinden farklı bir birey olarak kabul etmesi gerekir.
- Koruyucu ebeveynlerin duygu yönetim becerilerini geliştirmesi gerekebilir.
- Hayata karşı bir kaygı varsa güvende hissetmiyor demektir. Bunun nedenini araştırmak gerekir. Burada kendimizi keşfetme yolculuğuna çıkmalıyız.

